

Få så fingeren ud!

**Rom blev ikke
bygget på en dag.**

*Du rider ikke samme
dag, som du sadler.*

Ja, træerne vokser
sandelig ikke ind i
himlen ...

Når katten er ude,
danser musene på
bordet ...

Måske har du hørt din lærer bruge disse eller andre udtryk, når I i klassen har fået en opsang. For eksempel:

- fordi I har været for langsomme til at komme i gang med en aktivitet?
- fordi I har været for længe om at blive færdige med noget?
- fordi I har larmet lidt (eller rigtig meget), mens læreren lige har været ude af klassen?

Udtrykkene kaldes ordsprog eller talemåder. De er blevet brugt i det danske sprog i rigtig mange hundrede år. Ja, faktisk findes de i alle kulturer og alle sprog. Tit omhandler ordsprog og talemåder fra forskellige kulturer og sprog endda de samme emner som for eksempel opdragelse, advarsler og formaninger.

1. Snak med din sidemakker. Kan du komme i tanke om ordsprog eller talemåder, som jeres lærere tit bruger? Eller dine forældre? Bruger du måske endda selv ordsprog og talemåder i dit sprog?

Når for eksempel din lærer eller klassekammerat siger noget til dig, er det så irriterende, at du har lyst til at spørge: "Øh, hvad sagde du lige til mig der? Skal jeg smøge ærmerne op? Jeg har sgu da T-shirt på!" Og den person, du taler med, bare griner højlydt af dig. Det er lidt rarere at kunne sige "Jeps, jeg rubber neglene – og jeg er snart i mål!"

Målet med den her bog er, at du får styr på de danske ordsprog og talemåder. At du lærer en masse om ordsprog og talemåder. Ikke bare for at du kan klare dig godt i national test, der blandt andet undersøger din "sprogforståelse" – altså om du forstår ordsprog og talemåder, som almindeligvis benyttes på dansk – men også så ordsprog og talemåder kan blive en del af dit eget sprog, og så du forstår meningen, når nogen taler til dig og bruger ordsprog eller talemåder. Hvis du gennem arbejdet med aktiviteterne i bogen også får mod på at bruge ordsprog og talemåder i dit eget sprog, er det endnu bedre – præcis som i eksemplet ovenfor, hvor personen faktisk svarer på et spørgsmål ved at bruge en talemåde.